UCHWAŁA NR XIII/85/2012
RADY GMINY W PARYSOWIE

z dnia 15 lutego 2012 r.

w sprawie zatwierdzenia „Planu Odnowy Miejscowości Wola Starogrodzka”

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity z 2001 r. Dz. U. Nr 142 poz. 1591 z późniejszymi zmianami) Rada Gminy Parysów uchwala co następuje:

§ 1. Zatwierdza się „Plan Odnowy Miejscowości Wola Starogrodzka” stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady

Jadwiga Zając

Załącznik do Uchwały Nr XIII/85/2012
Rady Gminy w Parysowie
z dnia 15 lutego 2012 r.

PLAN
ODNOWY MIEJSCOWOŚCI
WOLA STAROGRODZKA
NA LATA 2012 - 2020

WOLA STAROGRODZKA 2012

Wstęp

Plan odnowy miejscowości Wola Starogrodzka powstał przy współudziale mieszkańców wsi, Rady Sołeckiej oraz Gminy Parysów. Wypracowane tu priorytety i zadania są dobrem ogółu, a ich realizacja leży w interesie współtwórców.

Plan odnowy miejscowości Wola Starogrodzka dotyczy lat 2012 – 2020. Prezentuje zasoby i potencjał wsi oraz jej mieszkańców. Znajduje się tu analiza słabych i mocnych stron miejscowości oraz analiza szans i zagrożeń. Ocena tych czynników pozwoliła na wyłonienie priorytetów i kierunków rozwoju Woli Starogrodzkiej.

Odnowa wsi to dla Woli Starogrodzkiej poprawa warunków życia i pracy. To także podniesienie atrakcyjności inwestycyjnej tej miejscowości. Dzięki istnieniu Planu wieś posiada dogłębną analizę zasobów i jasno sprecyzowane kierunki rozwoju. Zgromadzona wiedza poparta aktywnością społeczności lokalnej posłuży do rozwoju i promocji wartości, które reprezentuje Wola Starogrodzka.

Plan odnowy miejscowości Wola Starogrodzka został opracowany zgodnie z procedurą zawartą w Rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 14 lutego 2008 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Odnowa i rozwój wsi" objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 (Dz. U. Nr 38, poz. 220 z 2008 r. ze zm.) oraz z Miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego Gminy Parysów, uchwalony uchwałą Rady Gminy w Parysowie Nr XIII/60/03 z dnia 30 grudnia 2003 roku (Dzienniku Urzędowym Województwa Mazowieckiego z 2004 r. Nr 33 poz. 1008), Gminną Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Parysów na lata 2010-2015, przyjęta Uchwałą XLIX / 138 / 2010 Rady Gminy Parysów – Komisarz Rządowy z dnia 29 kwietnia 2010 r., Planem Rozwoju Lokalnego Gminy Parysów, przyjęty Uchwałą nr XXX/95/09 Rady Gminy Parysów – Komisarz Rządowy z dnia 16 września 2009 r.

Wszelkie zadania zawarte w tym planie zostały wypracowane podczas Zebrania Wiejskiego w Woli Starogrodzkiej.

1. **Charakterystyka miejscowości**

1) **Położenie**

Wieś Wola Starogrodzka położona jest w województwie mazowieckim, w powiecie garwolińskim, w północno - zachodniej części gminy Parysów. Od strony północnej wieś graniczy z miejscowością Kalonka gm. Pilawa i Starogród gm. Siennica, od strony zachodniej z miejscowością Żelazna, gm. Pilawa, od strony południowej z miejscowością Poschła i Łukówiec, gm. Parysów oraz z miejscowością Niesadną gm. Pilawa, od strony wschodniej z miejscowością Stodzew gm. Parysów. Przez wieś przebiega droga powiatowa Nr 1314W łącząca miejscowość Parysów (gmina Parysów) z Puznówką (gmina Pilawa). Wola Starogrodzka, znajduje się częściowo w granicach Nadwiślańskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu.

2) **Historia**

Wieś Wola Starogrodzka nosiła niegdyś nazwę Starogród, czyli Stary Gród, w którym zamieszkiwał Kniaź Kurczewic Aleksy. Po zburzeniu zamku przez Jadźwingów Kniaź przeniósł się do Kijowa. W tym czasie Stary Gród, czyli Starogród, należał do Starostwa Kołbiel. Przed rokiem 1830 miejscowość należała do terenu gminy Starogród, więc z tej racji przybrała nazwę Wola Starogrodzka. Wtenczas wioska Wola Starogrodzka należała do dóbr Hr. Branickiego a potem do Hr. Jakuba Potockiego. Po roku 1846 Wola Starogrodzka należała do Augusta Potockiego herbu Pilawa.

3) **Określenie struktury przestrzennej**

Wola Starogrodzka na dzień 31 grudnia 2011 r. liczyła 636 mieszkańców z czego 25 % stanowią dzieci i młodzież do 18 roku życia. Pod względem liczby mieszkańców Wola Starogrodzka jest jedną z największych miejscowości w gminie Parysów a gęstość zaludnienia wynosi 57 osoby na 1 km^2 i jest nieznacznie niższa od średniej gęstości zaludnienia w gminie, która wynosi 65 osób na 1 km^2 .

W centrum wsi istnieje zwarta zabudowa zagrodowa skupiająca najwięcej ludności, poza centrum wieś jest rozproszona na dość dużej przestrzeni z występującymi przysiółkami bądź też nawet pojedynczymi zabudowaniami oddalonymi od centrum o ok. 2 km.

Podstawową funkcją miejscowości Wola Starogrodzka jest funkcja rolniczo-mieszkalna. Powierzchnia ogólna Woli Starogrodzkiej wynosi 1108 ha, co stanowi 17 % powierzchni gminy. Wieś charakteryzuje się niską lesistością. Lasy i grunty leśne zajmują niecałe 17% całkowitej powierzchni sołectwa. Dominują tu tereny rolnicze, które zajmują około 78% całkowitej powierzchni miejscowości, w tym grunty orne zajmują prawie 54% oraz łąki i pastwiska około 24%. Łączna liczba indywidualnych gospodarstw wynosi 265. Stosunkowo niska jakość gleb i duże rozdrobnienie indywidualnych gospodarstw rolnych ograniczają możliwości produkcyjne i decydują o stosunkowo niskim poziomie produkcji rolnej.

Dominuje uprawa zbóż jarych i ozimych oraz ziemniaków. Ze względu na słabą jakość gleb nie uprawia się roślin przemysłowych, natomiast w grupie roślin zbożowych mało uprawia się zbóż intensywnych tzn. pszenicy, jęczmienia, pszenżyta. W produkcji zwierzęcej przeważa chów trzody chlewnej oraz bydła. Niewielki procent zalesionych terenów oraz słaba jakość gleb niosą ze sobą możliwość zalesienia.

2. **Inwentaryzacja zasobów miejscowości**

1) zasoby przyrodnicze

Północno-zachodnia część Woli Starogrodzkiej, znajduje się w granicach Nadwiślańskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu, który obejmuje Dolinę Środkowej Wisły oraz przylegającą do niej zachodnią część Równiny Garwolińskiej. Krajobraz ma charakter rolniczy i leśny.

Tereny te są istotne ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem.

2) dziedzictwo kulturowe

Lokalne miejsca pamięci

- Mogiła kpr. Jana Zaścińskiego z Warszawy. Mogiła położona w lesie ok. 2 km nawchód od miejscowości;
- Mogiła żołnierza radzieckiego z 1944 roku na skraju lasu przy granicy z gminą Siennica.

Obiekty o wartościach kulturowych

- Domy drewniane z pocz. XX w. Nr 38, Nr 40, Nr 81, Nr 109, Nr 143;
- Kapliczka przydrożna murowana z I poł. XIX w.;
- Kapliczka przydrożna (Osina).

Na terenie Woli Starogrodzkiej funkcjonuje system zbiorowego zaopatrzenia w wodę. Woda pobierana jest z ujęcia zlokalizowanego na terenie Szkoły Podstawowej w Woli Starogrodzkiej, na które składa się jedna studnia czwartorzędowa o głębokości 80 m. Wydajność eksploatacyjna studni wynosi 25 m^3 /h. Do sieci wodociągowej podłączonych jest 165 budynków mieszkalnych. Do zwodociągowania pozostaje nieliczna ilość budynków w zabudowie rozproszonej.

Według programu sanitacji całej gminy Parysów planowana jest budowa oczyszczalni kontenerowej w Woli Starogrodzkiej, oraz zbiorczej sieci kanalizacyjnej obejmującej zwartą zabudowę wsi. W zabudowie rozproszonej przewiduje się zakładanie przydomowych oczyszczalni ścieków. Działania w zakresie odprowadzania i oczyszczania ścieków komunalnych stanowią jedno z priorytetowych zadań miejscowości.

Społeczność miejscowości Wola Starogrodzka może korzystać z placówek gminnych, które znajdują się w m. Parysów. Miejscowość gminna Parysów posiada większość placówek niezbędnych do prawidłowej obsługi mieszkańców całej gminy. Do placówek tych należą: Urząd Gminy, Publiczna Biblioteka, Niepubliczny Ośrodek Zdrowia, Apteka, Niepubliczny Gabinet Stomatologiczny, Bank Spółdzielczy, Poczta, Posterunek Policji, Publiczne Gimnazjum, Publiczne Przedszkole.

4. **Ocena mocnych i słabych stron miejscowości – analiza SWOT**

Analiza SWOT umożliwia zidentyfikowanie mocnych i słabych stron miejscowości oraz czynników stanowiących szanse i zagrożenia. Zebranie tych czynników i określenie wagi ich wpływu na rozwój miejscowości pozwala wyznaczyć strategiczne kierunki rozwoju miejscowości, określić tempo tego rozwoju oraz eliminowanie czynników utrudniających ten rozwój.

Mocne strony	**Słabe strony**
Sfera demograficzno-społeczna	
1. Stabilna liczba ludności i korzystna struktura wiekowa 2. Wysoka aktywność zawodowa ludności	1. Odpływ młodych, najlepiej wykształconych kadr 2. Bezrobocie 3. Ogólnie słaba sytuacja materialna ludności i ubóstwo części rodzin
Sfera gospodarcza	
1.Znaczne walory kulturowe i historyczne dla rozwoju turystyki, wieś otoczona lasami	1. Niska jakość rolniczej przestrzeni produkcyjnej i jej wykorzystanie (znaczny odsetek UR stanowią odłogi i ugory) 2. Niekorzystna struktura obszarowa gospodarstw rolnych 3. Ograniczony dopływ kapitału do działalności produkcyjnej i usług

	4. Niewystarczający poziom zagospodarowania turystycznego. 5. Mała liczba podmiotów prowadzących działalność gospodarczą
Infrastruktura techniczna	
1. Położenie w ciągu drogi powiatowej, wystarczająca gęstość sieci dróg publicznych 2. Wysoki stopień zwodociągowania 3. Wysoki stopień oświetlenia dróg	1. Niedoinwestowanie w zakresie gospodarki ściekowej 2. Słaby stan techniczny dróg gminnych 3. Brak parkingu dla samochodów 4. Brak chodników przy drogach o największym natężeniu ruchu
Sfera przyrodnicza	
1. Wysokie walory przyrodnicze 2. Niski stopień degradacji powierzchni ziemi, wysokie parametry jakości powietrza 3. Wysoka jakość zasobów wód podziemnych i zasobność głównych poziomów wodonośnych	1. Niska jakość wód powierzchniowych i stopień oczyszczania ścieków 2. Niski stopień małej retencji
Infrastruktura społeczna	
1. Dobry stan bazy lokalowej szkoły 2. Zaawansowana budowa nowego budynku przedszkola w m. gminnej Parysów umożliwi korzystanie z placówki większej ilość rodzin z małymi dziećmi z terenu Woli Starogrodzkiej	1. Brak obiektów sportowych: boiska, sali gimnastycznej pełnowymiarowej 2. Brak świetlicy dla dzieci i młodzieży

Szanse i zagrożenia rozwoju gminy

Szanse	Zagrożenia
1. Możliwość wzmocnienia wpływu impulsów rozwojowych z Warszawy i Garwolina na teren wsi. 2. Możliwość uzyskania środków z funduszy zewnętrznych na rzecz rozwoju infrastruktury technicznej, ochrony środowiska i obszarów wiejskich	1. Brak zewnętrznego wsparcia finansowego dla niezbędnych inwestycji, zwłaszcza kanalizacji i kontenerowej oczyszczalni ścieków 2. Utrzymywanie się niekorzystnych tendencji w zakresie rozwoju gospodarczego 3. Brak skutecznej realizacji polityki strukturalnej państwa wobec rolnictwa i obszarów wiejskich 4. Pogarszanie stanu technicznego dróg

5. **Wizja rozwoju miejscowości Wola Starogrodzka i zadania służące jej realizacji**

Biorąc pod uwagę uwarunkowania rozwoju miejscowości wynikające z jej położenia geograficznego, środowiska przyrodniczego i kulturowego, aktualnego stanu zagospodarowania z uwzględnieniem przedsięwzięć przygotowanych do realizacji, przyjmuje się następujące cele dalszego rozwoju:

a) cel nadrzędny - poprawa warunków życia mieszkańców przy zachowaniu równowagi pomiędzy działalnością gospodarczą a ochroną środowiska przyrodniczego i kulturowego;

b) cele społeczne:

- poprawa jakości życia mieszkańców (standardu zamieszkania, poziomu usług),
- aktywizacja zatrudnienia;

c) cele gospodarcze:

- dalszy rozwój produkcji mleczarskiej; specjalizacja w chowie trzody chlewnej, wdrażanie rolnictwa ekologicznego i przetwórstwa produktów wytwarzanych metodami ekologicznymi,
- rozwój turystyki i wypoczynku,

- rozwój usług związanych z obsługą ludności, rolnictwa oraz turystyki i wypoczynku;

d) cele przyrodnicze: ochrona walorów środowiska przyrodniczego (lasów, dobrych gleb, wód powierzchniowych i podziemnych, powietrza atmosferycznego);

f) cele przestrzenne: kształtowanie ładu przestrzennego, w szczególności centrum wsi gdzie znajdują się obiekty infrastruktury publicznej, takie jak: Publiczna Szkoła Podstawowa, Ochotnicza Straż Pożarna, Kaplica, sklep ogólnospożywczy, sprzyjające nawiązywaniu kontaktów społecznych, poprzez budowę parkingów i chodników.

5.1. Cele społeczne

Osiąganiu wymienionych celów służy realizacja następujących zadań:

1. Poprawa warunków życia:

- przygotowanie terenów pod niezbędną infrastrukturę techniczną, budownictwo mieszkaniowo-usługowe i działalność gospodarczą,
- zwodociągowanie pozostającej zabudowy rozproszonej,
- budowa systemu kanalizacji sanitarnej,
- gazyfikacja,
- poprawa estetyki budynków mieszkalnych i całych posesji,
- wspieranie działań organizacji samopomocowych i charytatywnych,

2. Podniesienie poziomu wykształcenia poprzez:

- doskonalenie bazy dydaktycznej szkoły podstawowej,
- pozyskiwanie wysoko kwalifikowanej kadry pedagogicznej, gwarantującej wysoki poziom zajęć dydaktycznych,

3. Oddziaływanie na aktywizację zatrudnienia poprzez:

- uruchomienie frontu robót związanych z budową dróg, zalesianiem ugorów i odłogów,
- wspieranie rozwoju usług,
- tworzenie warunków do inwestowania;

4. Kształtowanie rozwoju przestrzennego miejscowości poprzez wyznaczenie i uzbrojenie terenów budowlanych.

5.2. Rozwój gospodarczy

Cele te będą realizowane poprzez wykonanie następujących zadań:

Umocnienie istniejących oraz stworzenie nowych podmiotów. Służą temu:

- zastosowanie ulg podatkowych w zakresie podatku od nieruchomości dla rozpoczynających działalność gospodarczą poza rolnictwem,
- wyznaczenie i przygotowanie terenów pod działalność produkcyjną i rzemiosło,
- rozbudowa infrastruktury technicznej,
- promocja walorów gospodarczych gminy,
- sprawnie działająca administracja gminna.

Ekologizacja rolnictwa. Wymaga ona:

- stworzenia grup producenckich zajmujących się wytwarzaniem, konfekcjonowaniem, przetwórstwem i sprzedażą produkcji ekologicznej,
- realizacji inwestycji zmniejszających zanieczyszczenie środowiska.

Poprawa struktury obszarowej gospodarstw poprzez:

- scalanie i wymianę gruntów,

- korzystanie z kredytów preferencyjnych na zakup ziemi, utworzenie lub urządzenie gospodarstwa rolnego,
- przejmowanie ziemi od rolników przechodzących na emeryturę i nie mających następców,
- zalesianie gruntów o niskiej przydatności dla rolnictwa, na których produkcja rolna staje się nieopłacalna, według wcześniej opracowanego programu zalesień, umożliwiającego uzyskanie dofinansowania na ten cel.

Wspieranie różnych form pozarolniczej działalności produkcyjnej i usługowej. Należą do nich:

- agroturystyka,
- handel i gastronomia,
- inne usługi np. budowlane, transportowe, mechanika pojazdowa.

Poprawa efektywności gospodarstw rolnych. Wymaga ona:

- stałego doradztwa na rzecz rolników, zwłaszcza w zakresie agroturystyki i rolnictwa ekologicznego,
- stworzenia warunków do różnych form dokształcania rolników,
- stosowania bardziej pracochłonnych kierunków produkcji.

5.3. Rozwój turystyki

Osiągnięcie tego celu wymaga wykonania następujących zadań:

1. Tworzenie warunków dla realizacji inwestycji związanych z obsługą ruchu turystycznego poprzez:

- uwzględnianie zagospodarowania turystycznego w planie zagospodarowania przestrzennego,
- wyznaczenie miejsca pod parking dla turystów zmotoryzowanych.

2. Promocja walorów gminy poprzez:

- promowanie walorów wsi w prasie o zasięgu krajowym,
- informacje w Internecie.

3. Zorganizowanie placówek obsługujących ruch turystyczny. Realizacja tego zadania polega na:

- stworzeniu ogólnodostępnej bazy noclegowej, zwłaszcza w postaci pokoi gościnnych i tanich schronisk, wykorzystując między innymi miejscową szkołę.

4. Utrzymanie porządku na obszarach koncentracji ruchu turystycznego. Wymaga to:

- utrzymania pojemników do gromadzenia odpadów,
- powołania służb do sprzątania terenów intensywnie penetrowanych przez turystów.

5.4. Rozwój infrastruktury technicznej

1. Budowa i przebudowa dróg oraz budowa chodników w miejscach najczęściej użytkowanych przez pojazdy. Plany modernizacji dróg gminnych na terenie wsi będą ustalane corocznie przez Radę Gminy.

2. Budowa systemu kanalizacji sanitarnej obejmująca:

- budowę sieci kanalizacji sanitarnej,
- kontenerową oczyszczalnię ścieków,
- przydomowe oczyszczalnie ścieków na terenach o zabudowie rozproszonej.

5.5. Ochrona środowiska przyrodniczego

1. Prowadzenie zrównoważonej gospodarki leśnej. Realizując to zadanie należy:

- zalesić odłogi i ugory, zwłaszcza położone w sąsiedztwie kompleksów leśnych,
- przeciwdziałać osłabianiu biologicznej odporności drzewostanów.

2. Prowadzenie zrównoważonej gospodarki rolnej.

3. Ochrona powietrza atmosferycznego poprzez zastępowanie w ogrzewaniu budynków węgla olejem opałowym.

6. **Opis obszarów o szczególnym znaczeniu dla zaspokajania potrzeb mieszkańców oraz sprzyjających nawiązywaniu kontaktów społecznych ze względu na ich położenie oraz cechy funkcjonalno – przestrzenne.**

Do obszarów o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców Woli Starogrodzkiej, sprzyjających nawiązywaniu kontaktów społecznych należy teren otaczający budynek Domu Strażaka. Jest to główne miejsce spotkań i integracji miejscowej ludności. W Domu Strażaka odbywają się spotkania rady sołeckiej, zebrania wiejskie, warsztaty tematyczne dla mieszkańców. Teren znajduje się w rozwidleniu dróg gminnych, łączących się z drogą powiatową. Jest to główny plac, na którym oprócz Domu Strażaka znajduje się sklep spożywczo-przemysłowy oraz budynek po byłej zlewni mleka. W pobliżu znajduje się Publiczna Szkoła Podstawowa oraz Kaplica należąca do Parafii p.w. Wniebowzięcia Najświętszej Marii Panny w Parysowie. Z uwagi na swój reprezentacyjny charakter, plac wymaga podejmowania działańpielęgnacyjnych i remontowych, w szczególności należy wybudować chodniki i miejsca parkingowe jak również poprawić infrastrukturę wypoczynkową i oświetlenie.

Kaplica, oprócz funkcji religijnych pełni również funkcje społeczne i integracyjne mieszkańców Woli Starogrodzkiej, a także stanowi ośrodek życia kulturalnego. Przy Kaplicy działają organizacje religijne, organizacje charytatywne. Teren wokół kaplicy, w miarę posiadanych środków i przy wsparciu mieszkańców Woli Starogrodzkiej oraz miejscowej parafii jest porządkowany, lecz sam budynek w przyszłości wymaga odnowy poprzez wykonanie zewnętrznej elewacji.

W miarę posiadanych środków prowadzone są prace remontowe na wymienionych obiektach, jednak wiele jeszcze pozostaje do zrobienia, w szczególności remontu wymaga Dom Strażaka i Szkoła Podstawowa, co sprzyjałoby lepszemu oraz bardziej komfortowemu wykorzystaniu tych obiektów.

Istnieje też potrzeba zaadaptowania budynku po byłej zlewni mleka na miejsce spotkań młodzieży oraz stworzenie dla nich zaplecza sportowego w postaci mini siłowni.

7. **Program inwestycyjny miejscowości Wola Starogrodzka na lata 2012-2020**

1) Przystosowanie placu otaczającego budynek Domu Strażaka pod skwer z parkingiem i otaczającymi go chodnikami:
   - wartość kosztorysowa - 1 mln zł,
   - okres realizacji – lata 2013-2014,
   - źródła finansowania: budżet gminy, fundusze zewnętrzne;
2) Adaptacja budynku po byłej zlewni mleka na miejsce spotkań młodzieży oraz stworzenie mini siłowni sportowej:
   - wartość kosztorysowa – 300 tys. zł,
   - okres realizacji – lata 2013-2015,
   - źródła finansowania: budżet gminy, fundusze zewnętrzne;
3) Modernizacja budynku Publicznej Szkoły Podstawowej w Woli Starogrodzkiej
   - wartość kosztorysowa – 1 mln zł,
   - okres realizacji – 2013-2016,
   - źródła finansowania: budżet własny, budżet Samorządu Województwa Mazowieckiego;
4) Przebudowa drogi gminnej we wsi Wola Starogrodzka - Podwyższenie standardu drogi
   - wartość kosztorysowa – 350 tys. zł,
   - okres realizacji – 2013-2014,
   - źródła finansowania: budżet własny, budżet Samorządu Województwa Mazowieckiego;
5) Budowa kontenerowej oczyszczalni ścieków:
   - wartość kosztorysowa - 1 mln zł,
   - okres realizacji – lata 2018-2019,
   - źródła finansowania: budżet gminy, fundusze zewnętrzne;
6) Modernizacja oświetlenia ulicznego na terenie całej miejscowości (na bardziej energooszczędne):
   - wartość szacunkowa – 0,5 mln zł,
   - okres realizacji – lata 2017-2018
   - źródło finansowania – budżet gminy, WFOŚ i GW;
7) Budowa boiska sportowego w miejscowości:
   - wartość szacunkowa - 1,5 mln zł,
   - okres realizacji – lata 2019-2020,
   - źródła finansowania: budżet gminy, fundusze zewnętrzne;

8. **Planowane i postulowane zadania inwestycyjne podmiotów zewnętrznych**

- Samorząd powiatu: Modernizacja drogi powiatowej: nr 1313W z Parysowa w kierunku wsi Wola Starogrodzka;
- Mazowiecki Okręgowy Zakład Gazownictwa w Warszawie: budowa sieci gazowej - szacunkowa wartość inwestycji około 5 mln zł.
- Parafia Rzymsko-Katolicka Diecezji Siedleckiej pw. Wniebowzięcia NMP w Parysowie:
- Remont Kaplicy w Woli Starogrodzkiej – szacunkowa wartość inwestycji około 0,5 mln zł, okres realizacji 2016– 2020.

9. **Oczekiwane efekty realizacji planu**

Realizacja przedstawionych zamierzeń powinna przynieść następujące efekty:

- zwiększenie efektywności produkcji rolnej,
- znaczne rozszerzenie pozarolniczej działalności usługowej,
- zwiększenie atrakcyjności turystycznej miejscowości, a w ślad za tym ruchu turystycznego i usług związanych z obsługą turystów,
- poprawa wizerunku i estetyki miejscowości,
- podniesienie zamożności mieszkańców gminy.

W ujęciu wskaźnikowym w wyniku realizacji planu oczekuje się:

- powstania miejsc pracy w pozarolniczej działalności usługowej,
- zwiększenia dochodów własnych budżetu gminy,
- zmniejszenia odpływu ludności w wyniku poprawy warunków życia mieszkańców,
- zmniejszenia przestępczości i wypadkowości, m.in. w wyniku poprawy stanu technicznego dróg i oświetlenia ulicznego.

10. **System wdrażania planu**

1) Zadania inwestycyjne własne będą umieszczane w corocznych budżetach gminy. We właściwym czasie będą składane wnioski dotyczące ich dofinansowania ze środków UE lub innych środków „zewnętrznych".
2) Gmina będzie organizowała przetargi, w wyniku których będą wyłaniani wykonawcy zadań inwestycyjnych.
3) Gmina będzie współpracowała z samorządem powiatu garwolińskiego w zakresie realizacji zadań inwestycyjnych dotyczących dróg oraz organizacjami pozarządowymi, Kościołem Rzymsko-Katolickim a także z jednostkami administracyjnymi i urzędami w zakresie reelektryfikacji i gazyfikacji.
4) Gmina będzie prowadziła stałą działalność informacyjną i promocyjną (poprzez internet, foldery, prasę) mającą na celu przyciągnięcie inwestorów i turystów.

11. **Sposoby monitorowania**

Przebieg realizacji niniejszego planu będzie monitorowany. Przynajmniej raz na dwa lata będzie sporządzana pisemna informacja w tym zakresie. Obejmie ona między innymi dane dotyczące stopnia realizacji poszczególnych zadań inwestycyjnych oraz przekształceń w strukturze społeczno-gospodarczej miejscowości. Oceny będą podstawą dalszych działań zmierzających do usunięcia barier i zagrożeń w realizacji planu i jego ewentualnej korekty

Przewodniczący Rady

Jadwiga Zając